

Σεσάρ Βαγιέχο

Μετάφραση: Φίλιππος Δ. Δρακονταειδής

Ο Σεσάρ Βαγιέχο (1892-1938) θεωρείται πώς είναι ο μεγαλύτερος ποιητής του Περού και μιά από τις σπουδαιότερες μορφές της λατινοαμερικάνικης ποίησης.

Από την πρώτη συλλογή του «Οι μαύροι κήρυκες» (1918), όπου η θρησκευτικότητα ενεργεί σαν πλαίσιο αυτοσυγκράτησης, περνώντας από την «Τρίλσε» (1922), με την ήδονιστική χροιά και την αναζήτηση στην έκφραση, φτάνουμε στο πληρέστερο, κατά τη γνώμη ορισμένων, έργο του, «Ανθρώπινα Ποιήματα», που κυκλοφόρησε ένα χρόνο μετά το θάνατό του (1930) κι όπου ο ποιητής παρουσιάζει τά θέματά του μέσα από μιά τεχνική περισσότερο προσωπική, που δεν γνωρίζει φραγμούς.

Αυτή η διαδρομή που όλο και περισσότερο χρωματιζόταν από την πολιτική και τις εμπειρίες του Σεσάρ Βαγιέχο από τον Ίσπανικό Έμφύλιο Πόλεμο, όπου έλαβε μέρος στο πλευρό των νικημένων, δεν όλοκληρώθηκε όσο ο ποιητής βρισκόταν στη ζωή.

Έτσι έχουμε ένα έργο «έν τω γίνεσθαι», με σημεία χαλαρά, επιρροές των καιρών και των διαβασμάτων κι αιχμές που ή έγγενής μουσικότητα της Ισπανικής γλώσσας κάνει ιδιαίτερα λαμπρές, όσο κι άξεπέραστες.

Ο ΑΘΛΙΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ

*Μέχρι τότε θ' αναμένουμε αυτό που
δέν μ'ας οφείλεται... Και σέ ποιά γωνιά θά τεντώσουμε
τά κακομοιριασμένα πόδια μας γιά πάντα! Μέχρι τότε
ό σταυρός που μ'ας ψυχώνει, δέν θ' άκινήτησει τά κουπιά του!*

*Μέχρι τότε ή 'Αμφιβολία θά μ'ας προσφέρει θυρεούς
γιατ' ύποφέραμε!...*

Κιόλας καθήσαμε

*ώρα πολλή στό τραπέζι, μέ τήν πίκρα παιδιού
πού μεσονυχτίς κλαίει από πείνα, ξυπνημένο...*

*Και τότε θά ίδωθοῦμε μέ τούς άλλους, στό χείλος
ένός αιώνιου αἵριο, όλοι έχοντας φάει τό πρωινό μας!
Μέχρι τότε αὐτή ή κοιλάδα τῶν δακρύων, όπου
εγώ ποτέ δέν ζήτησα νά μέ κουβαλήσουν.*

*'Ικέτης,
κολυμπώντας όλος στό κλάμμα, ξαναλέω σκυφτός
καί νικημένος: μέχρι τότε ό δειπνος θά κρατήσει!*

*Εἶναι κάποιος που τά ήπια γιά καλά καί ειρωνεύεται
καί πλησιάζει καί φεύγει από κοντά μας, σάν μαύρη κουτάλα
πικρής ανθρώπινης ουσίας, ό τάφος...*

*Κι οὔτε ξέρει,
αὐτός ό σκοτεινός, μέχρι τότε ό δειπνος θά κρατήσει!*

(«Οι μαύροι κήρυκες», 1918, σελ. 81-82, Έκδοση Λοσάδα).

XIII

*Σκέφτομαι τό γυναικείο σου.
'Απλουστευμένη ή καρδιά, σκέφτομαι τό γυναικείο σου,
μπροστά στή μέρα που ώριμα θυγατρίζει.
Ψηλαφώ τή ρόγα της ήδονής, έχει γουρμάσει.
Και πεθαίνει ένα άρχαιο συναίσθημα
εκφυλισμένο σ' αίσθηση.*

Σκέφτομαι τό γυναικείο σου, αλλάκι πιά γόνιμο
κι άρμονικό από τήν κοιλιά τής Σκιᾶς,
άν κι ό Θάνατος βουλεύεται καί σταματάει
άπό τόν ἴδιο τό Θεό.

Ω Συνείδηση,
σκέφτομαι, νάί, τό ελεύθερο κτήνος
πού άπολαμβάνει όπου θέλει, όπου μπορεί.

Ω μελένιο σκάνδαλο τῶν δειλινῶν.

Ω ό άφωνος πάταγος.

Σογατάπ/σονωφά!

(«Τρίλιε», 1922, σελ. 26, έκδοση Λοσάδα).

XVIII

Ω, οί τέσσερις τοίχοι τοῦ κελλιοῦ.
Άχ οί τέσσερες τοίχοι άσπρονδεροί
πού δίχως γιατρεία δίνουν τό ἴδιο σύνολο.

Κοίτασμα νεύρων, κακός προμαχώνας,
άπό τίς τέσσερες γωνίες πώς ξεριζώνει
τίς καθημερινές σιδεροδέσμιες άκρες.

Έρωτευμένη κλειδαριά άμέτρητων κλειδιῶν,
άν βρισκόσουν ἐδῶ, άν ἔβλεπες μέχρι
ποιά ὦρα είναι τέσσερες ἐτούτ' οί τοίχοι.
Έναντίον τους θά εἶμαστε μαζί σου, οί δύο μας,
περισσότερο δύο άπό ποτέ. Κι οὔτε θά κλαῖς,
μίλησε, ἔλευθερώτρια!

Α, οί τοίχοι τοῦ κελιοῦ.
Από δαύτους μέ πικραίνει στό μεταξύ πιά πολύ
οί δύο φαρδεῖς πού μοιάζουν ἐτούτη τή νύχτα
μέ μανάδες κάπως, πού κιάλας νεκρές,
όδηγούν άπό ὕδραγγουρχες κατηφοριές
ένα παιδί ή καθεμιά άπό τό χέρι.

Καί μόνος ἐγώ παραμένω
μέ τή δεξιά, πού κάνει δύο χέρια,
ὕψωμένη, σέ αναζήτηση τοῦ τρίτου βραχίονα
πού πρέπει νά κηδεμονεύσει, μεταξύ τοῦ «ποῦ» καί τοῦ «ποτέ» μου,
αὐτή τήν άνάπηρη ἐνηλικίωση σέ άντρα.

(«Τρίλιε», 1922, σελ. 31-32, έκδ. Λοσάδα).

